Arkistojen aarteita

Toimintakeskuksen perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 35 vuotta. Kuvassa Kuurosokeiden Palvelutalo 1990-luvun alussa. Rakennusten keskellä näkyvälle alueelle aidattiin myöhemmin lapsille turvallinen leikkikenttä. Tänä päivänä leikkikentän paikalla on Toimintakeskuksen grilli ja aistipuutarha.

Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto. ◆

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

2
2018

Shakkikerhosta voimaa arkeen
Aluetoimiston avajaiset

Sisältö

Pääkirjoitus 3
Avointen ovien päivässä tavattiin tuttuja 4
Shakki sopii kaikille 6
Uutta aluepalveluissa 8
Katsoja-arviossa Donna 10
Vammaisten tulkkauspalvelumallia kehitetään 12
Töitä kuurosokeiden hyväksi 14
EU:n vammaiskortti tulossa loppukeväästä 16
Oma järjestö 18
Ilmoitukset 19
Takakansi – Arkistojen aarteita 24

Kansikuva: Shakkikerhossa haastetaan aistit. Kerhon vetäjän Aarne Pirkolan haastattelu sivulla 6. Kuva: Jaakko Evonen.

TUNTOSARVI
44. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2018:
Yhdistyksen hallituksen edustajat: Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen. Työntekijöiden edustajat: Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen
Yhteinen sähköposti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma–pe klo 9.00–15.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Yksilöiden yhteisö

Eräs kuulonäkövammainen on ahdistunut. Näkövamma on edennyt niin, ettei työ enää suju. Hän kokee jopa pelkoa liikkua yksin. Puhumme asiasta kerhossa, ja moni kertoo kokeneensa saman ahdistuksen. Sokeutunut kommentoi, että on helpompaa, kun ei näe mitään: toimintakyky ei enää siltä osin muutu.

Suomen Kuurosokeat ry on jatkuvan muutoksen järjestö. 47 vuoden ajan olemme rakentaneet yhteisöä, jossa jokainen voi osallistua ja oppia uutta. Kun aistit heikkenevät tai lähtevät, uhkana on syrjäytyminen. Voimia tarvitaan apuvälineiden käytön opetteluun ja sosiaalisten taitojen ylläpitämiseen. Eikä kuurosokeus ole aina edes ainoa toimintarajoite.

Kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia asuu ympäri Suomea. Yhdistyksen palvelujen piirissä on noin 800 meikäläistä. Jäseniä heistä on noin puolet. Olemme hajallaan pitkin valtakuntaa. Vain tässä järjestössä tiedetään, kannattaako juuri sinuun ottaa yhteyttä pisteillä, isokirjoituksella, sähköpostilla, somen kautta vai tapaamalla. Olemme kuurosokeustiedon ja -tietämyksen ydin Suomessa.

Yhdistyksen kuusi valtakunnallista ja yhdeksän alueellista kerhoa pyörivät kuurosokeiden vapaaehtoisten voimin. Virikeohjaajat organisoivat opintopiiri- ja kuntoilutoimintaa, tapahtumia ja retkiä. Lappiin ja nuorille pyritään järjestämään vuosittain kaksi tapahtumaa. Tarjoamme myös kuntoutusta, koulutusta ja asumispalvelua.

Alueellisen toiminnan kautta pystymme saamaan aikaan matalan kynnyksen tapahtumia, joihin monesti tulee mukaan puolisoita ja lapsia. Kokoontumisillemme tyypillistä on iso tilan tarve. Jokaisella on mukana tulkki tai kaksi, avustaja tai opaskoira, ja jotkut tarvitsevat induktiosilmukan. Tilan on oltava esteetön myös fyysisesti ja valaistuksen kannalta.

Hinta kerhotiloille on helppo määrätä, mutta meille se on myös vertaistuen ja yhdenvertaisen osallistumisen hinta. Ryhmiemme kommunikaatio on niin monipuolista, että jos menisimme mukaan kansalaisopiston tavanomaisiin ryhmiin, vaatisi se jo tiloilta paljon. Kerhomme tarjoavatkin mahdollisuuden ehdottaa teemaa ja oppimisaiheita, vaikka usein jo toisen kuurosokean kohtaaminen riittää. Ollaan Me.

Milla Lindh
järjestöohjaaja ◆

Avointen ovien päivässä tavattiin tuttuja

Tekstin koonti: Jaakko Evonen ja Heidi Häyrynen
Kuvat: Riitta Lahtinen ja Anita Palo

Suomen Kuurosokeat ry:n uuden Helsingin aluetoimiston avajaisia vietettiin 31.1.2018 Iiriksessä. Tilaisuudessa vieraili 60 henkilöä. Heidän joukossaan oli niin asiakkaita, omaisia, opiskelijoita kuin työntekijöitäkin. Monet pitivät tapahtumaa avoimena ja mukavana. Keskustelutuokioita oli useita ja kiinnostus uusiin tiloihin suurta. Tarjolla oli kahvia ja pientä syötävää.

Tapahtumassa vieraillut **Hilkka Kasurinen** piti tilaisuutta lämminhenkisenä ja kertoi nauttineensa siitä. Keskusteluita ja puheensorinaa riitti. Tulkeilla oli jopa välillä vaikea pysyä perässä, kun hyörinää oli ympärillä paljon.

Järjestöjohtaja **Kai Leinonen** piti tapahtumaa onnistuneena. Hänestä oli hienoa nähdä kuurosokeiden onnellisuus, iloisuus ja into keskusteluihin. Sanoja ei tarvittu, kun tunne ja ilmapiiri puhuivat puolestaan.

Myös IT-asiantuntija **Mariano Mineo** oli tyytyväinen päivän antiin. Hän kertoi tavanneensa asiakkaita, joita ei ole pitkään aikaan nähnyt. Keskustelun lomassa vaihdettiin halauksia ja otettiin valokuvia.

Kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtinen** kertoi, että tilaisuudessa vieraili myös yhdistyksen entinen palkkasihteeri **Anneli Morero**. Morerolle tuli mieleen uusista tiloista se, että Helsingissä on palattu alkuvaiheen tilanteeseen, jolloin toimistolla oli vain neljä huonetta.

Oikeuksienvalvonnan asiantuntija **Heli Lappalainen** oli ilahtunut siitä, että useat asiakkaat ottivat suoria kontakteja toisiinsa. Uudet tilat saivat kehuja. Aulatila vaikutti vierailijoiden mielestä väljältä ja valoisalta. Lappalaisen mukaan avointen ovien kaltaisille tapahtumille on tarvetta tulevaisuudessakin. Asiakkaiden on tärkeää päästä keskustelemaan yhdessä ja vaihtaa kuulumisia.

Virikeohjaaja **Anita Palo** kertoi ehdottaneensa avoimien ovien päivää, kun perinteistä puurojuhlaa ei järjestetty muuton takia. Paikan päällä vierailleet asiakkaat olivat iloisia ja innostuneita. Palautteen perusteella tilat olivat hyvät sekä tilavat ja työntekijöiden tapaaminen mukavaa. Palo kiittää työtovereita ja tilaisuudessa käyneitä. Tapahtuma oli mieleenpainuva ja voimaannuttava. ◆

Iloista tunnelmaa Helsingin aluetoimiston avajaisissa.

Yläkuva: Entinen palkkasihteeri Anneli Morero (vasemmalla) ja hallituksen puheenjohtaja Tuula Hartikainen.

Oikeanpuoleinen kuva: Hilkka "Justiina" Kasurinen (oikealla) ja virikeohjaaja Anita Palo.

Shakki sopii kaikille

Teksti ja kuvat: Jaakko Evonen

Shakki on vanha ja perinteinen, monen tuntema strategiapeli. Sitä harrastavat niin nuoremmat kuin vanhemmatkin ihmiset. Shakki on myös omalla tavallaan saavutettava laji, sillä se sopii kuulonäkövammaisillekin harrastelijoille.

Tampereella kuurosokeilla on oma shakkiryhmänsä. Kerhon vetäjä **Aarne Pirkola** kertoi alkuvuoden kiireiden keskellä kuulumisiaan ja omia kokemuksiaan lajista Tuntosarvelle.

Pirkola kertoo harrastaneensa shakkia jo yläasteajoilta lähtien. Kerhon toimintaan hän tuli mukaan vuonna 2009.

Pirkolan mukaan laji sopii kaikille. Sitä voi pelata seurassa, tietokoneella, älypuhelimella ja internetissä. Pirkola tuo esiin erityisvalmisteisen shakkilaudan, joka sopii näkövammaisille ja kuurosokeille.

– Shakkilautaa ja sotilasnappuloita voi koskea käsin, jonka ansiosta muodot tuntee paremmin. Laudassa on reikiä, joihin nappulat voi kiinnittää. Näin ne eivät koskettaessa kaadu. Laudan valkoiset ja mustat ruudut erottaa toisistaan siitä, että mustat ovat korkeampia, kertoo Pirkola.

Pirkola käyttää pelatessaan omaa shakkilautaa ja vastustaja omaansa. Tämä helpottaa hänen mukaansa peliin keskittymistä. Pirkolalla on myös käytössään tulkki.

– Tulkki kertoo vastustajalle nappuloiden siirrosta. Tämän jälkeen vastustaja siirtää laudallaan omaa nappulaansa. Tulkki voi myös siirtää nappulaa yhtä aikaa, kun kuurosokea pelaaja koskee hänen kättään ja nappulaa, Pirkola toteaa.

Tulkki antaa tarvittaessa tietoa jäljellä olevasta peliajasta. Lopulta tuomari kertoo ajan päättymisestä.

Shakkikerho piti vuoden ensimmäisen kokouksensa tammikuussa. Kokouksessa päätettiin, että kerho kokoontuu Lintuaurassa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella keväällä kunkin kuukauden kolmantena tiistaina. Kevätkausi kestää toukokuulle asti. ◆

Shakkikerhon harjoitusilta. Aarne Pirkola (vasemmalla) odottaa Ville Mäen siirtoa. Sami Haapanen taustalla seuraa.

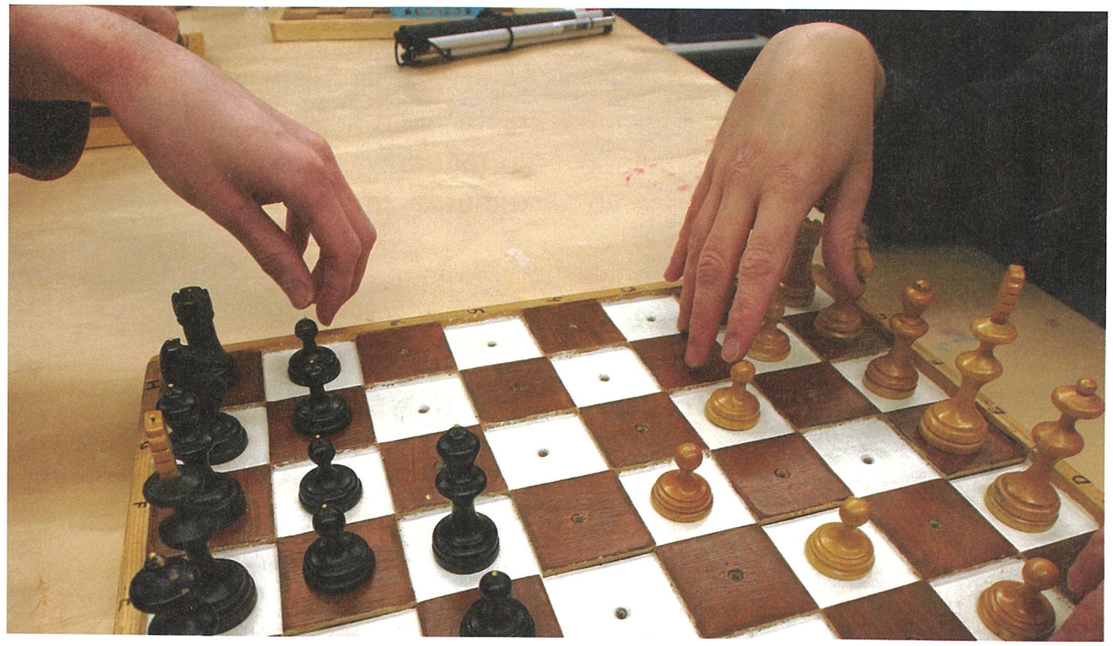

Näkövammaisten shakkilaudassa nappulat pysyvät paikoillaan piikeillä.

Uutta aluepalveluissa

Suomen Kuurosokeat ry:n aluepalveluissa on tapahtunut muutoksia vuodenvaihteessa.

Kaksi työntekijää irtisanoutui Jyväskylän toimipisteessä. Järjestö oli tilanteessa, jossa jouduttiin ja pystyttiin pohtimaan aluejakoa uudelleen. Aluejakoa on muutettu lähinnä Keski-Suomen aluetoimiston osalta, jotta asiakkaita voidaan jatkossa palvella entistä lähempää.

Kuopion aluetoimisto on avattu uudelleen. Oikeuksienvalvonnan asiantuntijana toimii monelle jo ennestään tuttu **Päivi Ojanperä**. Hän työskentelee neljänä päivänä viikossa maanantaista torstaihin.

Harri Peltola siirtyi Keski-Suomen alueelle. Lisäksi hänellä on edelleen valtakunnallinen lapsi- ja nuorisotyö.

Oulun aluetoimistossa on aloittanut **Marjukka Tiikkainen**. Hän toimii oikeuksienvalvonnan asiantuntijana Anne Ylitalon sijaisena huhtikuun loppuun saakka.

– Olen ammatiltani viittomakielen ohjaaja ja sosionomi. Työskentelin aiemmin ohjaajana lastensuojelussa, maahanmuuttajien parissa sekä kehitysvammaisten asumisyksikössä. Viittomanimeni on M-kirjaimella "koru".

Määräaikaisena oikeuksienvalvonnan asiantuntija on aloittanut myös **Anu-Maria Järvinen**. Järvinen toimii Lappeenrannan alueella Pirjo Tyrmin sijaisena. Lisäksi hänelle kuuluu Vaasan ja Seinäjoen oikeuksienvalvonta. Järvinen tekee töitä Tampereen Hervannasta käsin. Mahdollista aluetoimiston sijaintia pohditaan vielä ja avoinna on osaaikainen sijaisuus.

– Olen valmistunut sosionomiksi Tampereen ammattikorkeakoulusta 2017 ja viittomakielentulkiksi Turusta 2014. Tulkkiopinnoissa suoritin kuurosokeille tulkkaamisen opintoja, joista pidin kovasti. Viittomanimi on sormitettuna "nu". Se tulee lyhyestä kutsumanimestäni Anu.

Oikeuksienvalvonnan asiantuntijoiden tehtäväkuvat eivät ole muuttuneet. Aluepalveluiden keskeinen tehtävä on edelleen asiakastyö. Asiakkaina ovat kaikenikäiset kuulonäkövammaiset ja kuurosokeat henkilöt Suomessa.

Kaikki työntekijät tavoittaa yhdellä kertaa sähköpostiosoitteella: aluepalvelut@kuurosokeat.fi

Aluepalvelut
Aluepäällikkö Taru Kaaja
040 1831618
taru.kaaja@kuurosokeat.fi
Toimisto sijaitsee Keskustoimistolla Hervannan toimipisteessä.
Virtainpolku 2C, 33720 Tampere

Vaasa/Seinäjoki alue
Toiminta-alueeseen kuuluvat Pohjanmaa sekä Keski- ja Etelä-Pohjanmaa.
sijainen 12.1.2018 alkaen
Anu-Maria Järvinen
040 5870259
anu-maria.jarvinen@kuurosokeat.fi

Helsingin aluetoimisto
PL 40, 00030 Iiris
Toiminta-alueeseen kuuluvat Helsingin ja Uudenmaan sekä Varsinais-Suomen alueet.
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Heli Lappalainen
040 553 9069
heli.lappalainen@kuurosokeat.fi

Lappeenrannan aluetoimisto
Ilkankatu 1, 53100 Lappeenranta
Toiminta-alueeseen kuuluvat Kanta- ja Päijät-Häme, Kymenlaakso ja Etelä- Karjala.
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Pirjo Tyrmi
040 5054686
pirjo.tyrmi@kuurosokeat.fi
sijaisena Anu-Maria Järvinen
040 5870259,
anu-maria.jarvinen@kuurosokeat.fi
Työskentely tapahtuu Tampereen Hervannan toimipisteestä käsin.

Kuopion aluetoimisto
Käsityökatu 41, Kuopio
Toiminta-alueeseen kuuluvat Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Etelä- ja Itä-Savo.
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Päivi Ojanperä
040 4818242
paivi.ojanpera@kuurosokeat.fi
Toimisto avataan helmikuun alussa.

Oulun aluetoimisto
Isokatu 47, 4. krs. 90100 Oulu
Toiminta-alueeseen kuuluvat Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Länsi-Pohja.
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Anne Ylitalo
0400 581658
anne.ylitalo@kuurosokeat.fi
Anne Ylitalo opintovapaalla 30.4.2018 asti
sijaisena Marjukka Tiikkainen
marjukka.tiikkainen@kuurosokeat.fi
0400 581658

Tampereen aluetoimisto
Kuninkaankatu 8A7, 33210 Tampere
Toiminta-alueeseen kuuluvat Pirkanmaan ja Satakunnan alueet.
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Marjatta Puromäki
0400 807996
marjatta.puromaki@kuurosokeat.fi

Keski-Suomen aluetoimisto
Kalevankatu 10, 40100 Jyväskylä
Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Harri Peltola
Toiminta-alueeseen kuuluvat Keski-Suomi sekä valtakunnallinen lapsi- ja nuorisotyö.
040 5054 683
harri.peltola@kuurosokeat.fi

Oikeuksienvalvonnan asiantuntija
Marianne Ojanen
Toiminta-alueeseen kuuluvat syntymästään kuulonäkövammaisten valtakunnallinen työ.
040 7502 715
marianne.ojanen@kuurosokeat.fi ◆

Katsoja-arviossa Donna – rohkeasti erilainen

Teksti: Jaakko Evonen
Kuva: Production House Oy / Yle Kuvapalvelu

Ylen alkuperäissarja Donna tuli nähtäville Yle Areenassa ja Yle TV2 -kanavalla tammikuussa. Kymmenosaisen sarjan ensimmäisellä tuotantokaudella seurataan sokean Donnan (**Alina Tomnikov**) elämää eron jälkeen. Donna on sisukas ja päättänyt löytää uuden miehen. Tie ei ole kuitenkaan helppo, eikä edes Donnan parhaasta ystävästä Mirasta (**Essi Hellén**) ole aina apua päämäärään pääsemisessä.

Tarina oli mielestäni väkevä ja kertoo, millaisia haasteita sokeat voivat elämänsä eri taipaleilla kohdata. Nostankin hattua käsikirjoittajille **Mikko Reitalalle** ja **Heikki Kujanpäälle**, että he olivat rohkeasti tehneet tämän sarjan.

Sarjan eräs merkille pantavista seikoista oli, kuinka Donna joutuu tuon tuosta todistamaan olevansa ihminen siinä missä muutkin, omine tarpeineen ja toiveineen. Pidän Donnan roolihahmon suoritusta kokonaisuudessaan onnistuneena. Hän käyttää rohkeasti niin valkoista keppiä kuin matkapuhelimen apuvälineitäkin.

Hän ei muserru, vaikka elämä välillä murjoo toden teolla. Muut hahmot jäävät hieman Donnan varjoon, mutta toisaalta sarjan näkökulman huomioiden se on ymmärrettävää.

Tunteitakin sarjassa on laidasta laitaan. Epätoivo, ahdistus ja huoli vaihtuvat välillä toiveikkuuteen ja luottavaisuuteen paremmasta huomisesta. Itse hahmotkin toivat tunteitaan aika hyvin esiin, etenkin Donna. Olisin kuitenkin toivonut, että vaikka parisuhdeasiat ovat sinänsä tämän tuotantokauden kantava voima, niin siinä olisi voitu käsitellä enemmän myös ystävyyden ja luottohenkilöiden merkitystä sokean elämässä. Ehkä sarjalle seuraa jatkoa?

Ainakin Yle Areenan versiossa oli suomenkielinen tekstitys, josta plussaa. Toivon, että sarjasta voitaisiin saada myös viittomakielinen käännös jossain vaiheessa. Olisi hienoa, että vammaisten elämää kuvaavia ohjelmia tehtäisiin jatkossa yhä enemmän. Ne ovat yksi keino kertoa muille, millaista se elämä "kulissien" takana oikeastaan on.

Tähdet: 4/5 ◆

Donna-sarja kertoo sokean Donnan elämästä eron jälkeen.

Vammaisten tulkkauspalvelumallia kehitetään

Teksti: aluepäällikkö Taru Kaaja
Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto

Uusi vammaisten tulkkauspalvelumalli on otettu käyttöön tänä vuonna. Mallin kehittämisen tueksi Kela on perustanut yhteistyöverkoston, jossa on mukana asiakasjärjestöjä, sosiaali- ja terveysministeriön edustajia sekä Kelan asiantuntijoita. Suomen Kuurosokeat ry on yhteistyöverkoston jäsen ja osallistuu aktiivisesti tulkkauspalvelumallin kehittämiseen.

Verkoston toimikausi on kaksivuotinen, ja se kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Siellä käsitellään asioita teemoittain.

Kela on perustanut uuden tulkkauspalvelumallin kehittämiseksi yhteistyöverkoston, jossa Suomen Kuurosokeat ry on mukana.

Kela toivoo tulkkilistoja

Vammaisten tulkkauspalvelukeskus (VATU) ilmoittaa nykyisin tulkin nimen asiakkaalle tilausta edeltävänä päivänä kello 16.

Jos tulkin esimerkiksi tarvitsee keskiviikkona, VATU ilmoittaa tulkin nimen asiakkaalle tiistaina viimeistään kello 16.

Kelan mukaan asiakas voi kuitenkin saada tiedon tulkin nimestä jo aikaisemmin, mikäli tarpeesta ilmoitetaan Kelalle jo tulkkitilausta tehdessä. Automaattisen palauteviestin käyttöönottoa selvitetään.

Asiakastietolomakkeita on tullut runsaasti ja niiden käsittelyssä on nyt ruuhkaa. Ne pyritään kuitenkin käsittelemään mahdollisimman nopeasti.

Kelan toiveena on, että mahdollisimman moni asiakas tekisi jatkossa tulkkilistan. Niillä pyritään palvelemaan asiakkaita paremmin.

Apua listan tekemiseen saa Kelasta ja Suomen Kuurosokeat ry:n oikeuksienvalvonnan asiantuntijoilta. Tulkkilistan tietoja voi päivittää tarpeen mukaan.

Asiakkaiden palautekanavat

Kelan edustajat toivovat tilauksia koskevat palautteet suoraan Vammaisten tulkkauspalvelukeskukseen vatu@kela.fi.

Muut tulkkauspalveluun liittyvät asiakaspalautteet voi laittaa Kelan asiakaspalautekanavan kautta osoitteessa http://www.kela.fi/palaute.

Tulkkauspalveluihin liittyvää palautetta voi antaa myös oikeuksienvalvonnan asiantuntijoille eteenpäin välitettäväksi.

Seuraava yhteistyöverkoston kokoontuminen on maaliskuussa. Aiheina ovat tulkkauspalvelujen viestintä sekä saavutettavuus tiedottamisessa. ◆

Tulkkauspalveluissa yli 750 tulkkia

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelussa on nyt mukana yli 750 tulkkia. Kelan mukaan suurimmalle osalle asiakkaista tulkkeja on saatu riittävästi.

Parhain tilanne on Uudenmaan, Keskisen ja Läntisen alueen suomenkielisillä asiakasryhmillä. Muille alueille ja ruotsinkielisille asiakkaille ei saatu täydennyshankinnoissakaan riittävästi tulkkeja, sillä heitä ei ole ollut tarpeeksi saatavilla.

Lähde: Kela ◆

Töitä kuurosokeiden hyväksi

Teksti ja kuva: Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeat ry:n vuoden 2018 hallitus on valittu. **Tuula Hartikainen** jatkaa hallituksen puheenjohtajana ja **Esko Jäntti** varapuheenjohtaja. Muita hallituksen jäseniä ovat **Martti Avila**, **Ulla Kungas**, **Saini Lepistö**, **Timo Peltomäki** ja **Leila Rytimaa**.

Hallituksessa on sekä konkareita että uusia kasvoja. Kaikkia yhdistää kuitenkin halu tehdä Suomen Kuurosokeita palvelevia hyviä päätöksiä.

Aluepalvelujen toimivuutta seurataan

Puheenjohtaja Tuula Hartikainen on lähtöisin Varkaudesta, Pohjois-Savosta. Hartikaisen harrastuksiin kuuluvat ulkoilu, punttijumppa ja äänikirjojen kuuntelu. Hän seuraa myös aktiivisesti uutisia kotimaasta ja maailmalta.

– Hallitustyöskentelyssä päällimmäisenä mielessäni ovat perehdytyskansion asiakirjojen päivitys sekä yhdistyksen- ja varainhankinnan strategiat. Toimintojen ja hallinnon uudelleen järjestämisistä tavoitteena on tehdä kauaskantoisia yhdistyksen tavoitteita ja taloutta edistäviä päätöksiä.

Esko Jäntillä alkaa kolmas vuosi varapuheenjohtajana. Jyväskylässä asuva Jäntti kommunikoi puheella ja osaa vähän viittomakieltä. Sydäntä lähellä ovat keilailu sekä kävelylenkit, matkailu ja ruoanlaitto. Hallitustyöskentelyssä Jäntti pitää tärkeänä yhdistyksen etua.

– Tavoitteitani ovat hallituksen ohjeistusten ajan tasalle saattaminen, IMS-toimintajärjestelmän käyttöönotto, talouden seuranta ja strategian luominen seuraaville vuosille sekä yhteistyö henkilöstön kanssa.

Hallituksen yksi konkarijäsenistä on Martti Avila. Hänellä tulee täyteen hallituskokemusta yhteensä 15 vuotta. Avilan mukaan keskeistä järjestössä on nyt varmistaa aluepalveluiden toimivuus. Kuurosokeiden tulee saada apua oikeuksienvalvonnan asiantuntijoilta aina kun he sitä tarvitsevat. Haasteen tuo kuitenkin työntekijöiden määrän vähentyminen.

– Tämä tarkoittaa sitä, että työskentelyalueet ovat laajemmat. Se paneekin miettimään, miten tällä henkilömäärällä jaksetaan hoitaa kaikki asiakkaat, jotka apua tarvitsevat. Monenlaisia järjestelyjä onkin tehty, jotta palvelu toimisi paremmin.

Uuden hallituksen jäsenet yhteiskuvassa. Kuvassa takarivillä vasemmalla Martti Avila, Esko Jäntti ja Timo Peltomäki. Keskirivillä Tuula Hartikainen ja Saini Lepistö. Etualalla Leila Rytimaa ja Ulla Kungas.

Tiedonsaantia parannettava

Ulla Kungaksella on kertynyt hallituskokemusta vuosien varrelta yhteensä 20 vuotta. Hän nostaa hallitustavoitteenaan esille tiedonsaannin parantamisen. Huomioitava on erityisesti ne viittomakieliset kuurosokeat, joilla ei ole tai on vain vähän suomen kieltä, taktiilisteja unohtamatta.

Tampereelta kotoisin oleva Timo Peltomäki on ollut yhdistyksen jäsen vuodesta 2000 lähtien. Harrastuksiin hänellä kuuluvat lukeminen ja kuntosalilla käyminen. Peltomäki on sokea, mutta kuulee vielä kuulolaitteiden avulla. Hallituskausi on Peltomäelle ensimmäinen. Päätavoitteena hänellä on nyt hallitustyöhön perehtyminen.

– Pidän tärkeinä yhdistyksen toiminnan lähtökohtia. Ne ovat avoimuus, läpinäkyvyys, tavoitteellisuus ja ta-

savertaisuus. On myös tärkeää tuntea yhdistyksen taloudellista toimintaa. Raha on väline, jolla tavoitteita voidaan toteuttaa mahdollisuuksien mukaan kuurosokeiden hyväksi.

Myös Leila Rytimaa aloittaa uutena hallituksen jäsenenä. Hänen elämäänsä kuuluu työtä, liikuntaa, harrastuksia ja erilaisia luottamustehtäviä. Tällä hetkellä Rytimaa on Oulun kuurosokeiden kerhon vetäjä. Lisäksi hän on työskennellyt Kuurojen Palvelusäätiössä Runolapalvelukeskuksessa ohjaajana yli 30 vuotta.

Ulvilasta kotoisin oleva Saini Lepistö on toiminut aktiivisesti erilaisissa luottamustehtävissä ja kerhoissa. Hän on työskennellyt kuurosokeusasiaintiedottajana ja Ulvilan vammaisneuvoston puheenjohtajana. Hallitustyöskentelyssä hän nostaa esille voimassa olevan tavoiteohjelman noudattamisen.

– Yhdistyksessä on ollut paljon muutoksia ja koitamme hoitaa kaikki asiat hyvin. ◆

EU:n vammaiskortti tulossa loppukeväästä

Teksti: oikeuksienvalvonnan asiantuntija Heli Lappalainen
Kuva: www.vammaiskortti.fi

EU:n vammaiskortti on tulossa Suomessa käyttöön loppukeväästä 2018. Tarkka käyttöönottopäivä ei ole vielä tiedossa, eikä korttia ei voi vielä hakea.

Vammaiskortin myöntää Kela. Siihen ovat oikeutettuja henkilöt, joilla on esimerkiksi tulkkauspalvelu, kuljetuspalvelu, vammaistuki, eläkkeensaajan hoitotuki, henkilökohtainen avustaja tai omaishoidonpäätös.

Yhtenäisellä eurooppalaisella Vammaiskortilla voivat vammaiset henkilöt Suomessa ja muissa EU-maissa todentaa vammaisuutensa tai avustajan tarpeensa. Kortti on tarkoitettu käytettäväksi vapaa-ajan, kulttuurin, urheilun, julkisen liikenteen ja turismin alueilla.

Etu riippuu palveluntuottajasta

Eri maissa kortti tulee kulttuurieroista johtuen toimimaan hieman eri tavoin. Idea kuitenkin on se, että kussakin maassa kortti tarjoaa saman etuuden kaikille kortinhaltijoille riippumatta tämän kansallisuudesta.

Kortilla saatava etu riippuu paikallisista palveluntuottajista. Jos palveluntuottaja myöntää vammaisille henkilöille etuja, kortti toimii todistuksena edun saamiselle. Eri palveluntarjoajat päättävät itse, myöntävätkö he etuja.

Tällä hetkellä EU:n Vammaiskortti on tulossa käyttöön Suomen lisäksi Belgiassa, Italiassa, Kyproksella, Maltalla, Virossa ja Romaniassa. Kortti on jo otettu käyttöön Sloveniassa.

Suomessa on toistaiseksi reilut 20 kohdetta, jotka tulevat myöntämään etuja kortin haltijoille. Näitä ovat esimerkiksi Oulun kaupunginteatteri, Tampere-talo, Turun Linna ja Jyväskylän kaupunginteatteri.

Vapaaehtoinen ja maksullinen

Vammaiskortti ei ole henkilöllisyystodistus, eikä sillä saa sosiaalietuuksia. Se on vapaaehtoinen ja maksullinen. Hinta-arvio on 20–30 euroa. Kortti on muovinen, pankkikortin kokoinen ja sininen. Siihen tulee käyttäjän kuva, nimi, syntymäaika, sarjanumero ja voimassaoloaika.

Jos henkilö tarvitsee avustajaa, opasta tai tulkkia, tulee kortin laitaan merkintä A. Kortissa on pistekirjoituksella englanniksi sanat "EU disability card". Kortin etupuoli on sama kaikissa maissa. Kääntöpuolelle tulee kunkin maan kansallisia merkintöjä, mahdollisesti myös QR-koodi. Kortin ulkonäön määrittää EU -komissio.

Aiheesta tiedotetaan lisää kevään aikana. Lisätietoja: www.vammaiskortti.fi ◆

Avustusten haku Suomen Kuurosokeat ry:n rahastoista

Suomen Kuurosokeat ry:n rahastoista voi nyt hakea avustuksia vuodelle 2018. Avustuksia myönnetään kuurosokeille.

Avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon hakijan sosiaaliset ja taloudelliset (selvitykset/verotuspäätös) seikat. Ensikertalaiset ovat etusijalla (tämä ei koske SM- ja kilpailutoimintaa).

Viimeinen hakupäivä on kevään osalta 31.5.2018. Erityisen painavista syistä voidaan avustuksia myöntää hakuaikojen ulkopuolella (ei koske kilpailutoimintaa).

1. Virkistystoimintaan myönnettävät avustukset

Avustuksia myönnetään kaksi kertaa vuodessa. Avustuksia voidaan myöntää kuurosokeiden elämänilon sekä elämänlaadun lisäämiseksi ja parantamiseksi. Esimerkiksi vapaa-ajantoimintaan, kotimaassa tai ulkomailla tapahtuvaa matkaa tai hankintoja varten.

2. Tolvasen rahastosta myönnettävät avustukset

Avustuksia myönnetään kaksi kertaa vuodessa. Avustuksia myönnettäessä otetaan erityisesti huomioon lapset ja nuoret.

Avustuskohteita voivat olla esim. kodinkoneet, laitteet ja niiden korjaus, tilapäinen rahantarve sairauden, työn puutteen tai muun syyn takia. Avustusta ei pääsääntöisesti myönnetä yhteiskunnan rahoituksen piiriin kuuluviin käyttötarkoituksiin, kuten apuvälineisiin. Jos hakija kuitenkin pystyy osoittamaan, ettei saa yhteiskunnalta avustusta ko. käyttötarkoitukseen, avustus voidaan myöntää.

3. Kansainväliseen toimintaan myönnettävät avustukset

Avustusta voidaan myöntää kuurosokeiden kansainvälisiin tapahtumiin sekä konferensseihin osallistumiseen ja opiskeluun ulkomailla. Tähän tarkoitukseen myönnetään avustusta enintään 300 euroa/henkilö/vuosi. Avustuksella on jatkuva haku.

4. Leireihin, valtakunnallisiin virkistystapahtumiin sekä liikunta- ja nuorisotoimintaan

Summa käytetään kuurosokeille suunnattujen leirien ja valtakunnallisten virkistystapahtumien järjestämiseen sekä liikunta- ja nuorisotoimintaan. Rahastoa voidaan käyttää vasta sen jälkeen, kun kaikki muut rahoitusvaihtoehdot on käytetty sisältäen myös STEA:n yleisavustuksen.

5. SM- ja kansainvälisiin kisoihin osallistuvien urheilijoiden tuki

Yhdistys tukee testamenttivaroista SM- ja kansainvälisiin kisoihin osallistuvien kuurosokeiden urheilijoiden kohtuullisia kustannuksia. Päätös ei koske oman yhdistyksen järjestämiä kisoja. Avustuksella on jatkuva haku.

6. Alueellisiin tapahtumiin ja kerhotoimintaan myönnettävä tuki

Yhdistys tukee kuurosokeiden kerhotoimintaa varainhankinnan rahastosta. Päätökset avustuksen kohdentamisesta tekee hallitus.

Sähköiset hakemukset:
rahastohakemukset@kuurosokeat.fi

Kirjalliset hakemukset:
Suomen Kuurosokeat ry / Rahastohakemukset
Insinöörinkatu 10
33720 Tampere

Lisätietoja:

Järjestöjohtaja Kai Leinonen
040 5054680

Aluepäällikkö Taru Kaaja
040 1831618 ◆

◆ Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Tampereen kuurosokeiden kerho kokoontuu tiistaina 27.3. klo 13–16 VTS Ristontalossa. Os. Valtaraitti 9, Tampere.

Kerhossa vierailee Tampereen seudun Näkövammaisten toiminnanjohtaja Päivi Meduri. Hän kertoo näkövammaisten alueyhdistyksen toiminnasta. Kahvi ja pulla 3,20 e. Terveisin Marja-Leena.

Keski-Suomi

Keski-Suomen Kuulonäkövammaisten kerho kokoontuu ma 26.2. klo 15:30–18:00 Aseman Pysäkillä. Hannikaisenkatu 29, Jyväskylä (sisäänkäynti asema-aukion puolelta).

Vieraana oikeuksienvalvonnan asiantuntijamme Harri Peltola. Ma 26.3. klo 15:30–18:00 vieraana Pirjo Leino. Muistakaa tilata omat tulkit. Kahvimaksu 2 e. Kerhon vetäjä Esko Jäntti.

Jutaajat-kerho järjestää unohtumattoman Lapin ruskavaellusleirin Levillä 8.–15.9.

Viikon aikana voi niin patikoida ominpäin tai ryhmässä. Voi myös kokeilla vaikkapa frisbeegolfia, käydä kylpylässä ja kalastaa.

Yhteismajoitukseen mahtuu 12 ensimmäistä sitovasti ilmoittautunutta. Päiväkävijät ovat myös lämpimästi tervetulleita leirille. Tulkit ja oppaat varaavat itse majoituksensa läheltä. Tarkemmat tiedot majoituspaikasta ilmoitetaan Jutaajien sähköpostikeskustelualueella. Jos haluat liittyä mukaan, ilmoitathan siitä Merja Vähämaalle: merja.vahamaa@gmail.com. Häneltä saa myös lisätietoja.

Sitovat ilmoittautumiset 31.3. mennessä Paula Valmiselle: paula.valminen@gmail.com tai 044 2555 960. Omavastuu-osuuden suuruus selviää ilmoittautumisajan jälkeen. Levi-keskuksen alueella sijaitsevan majoituspaikan viikkovuokra (n. 500 euroa) jaetaan osallistujien kesken. Kukin maksaa itse matkat ja ruoat. Jutaajien puolesta Sanna Paasonen.

Satakunta

Satakunnan kuurosokeiden kerhon ulkoilupäivä järjestetään 14.3.2018 klo 11–15 Salomonkalliolla Nakkilassa. Os. Suomalaisentie 71.

Ohjelmassa ulkoilua, keittolounas, pullakahvit ja makkaran grillausta. Jokainen tulee omilla kyydeillä paikalle.

Ilmoittautumiset Sainille 22.2. mennessä: puh. 0400 532 413 tai s-posti: saini.lepisto@gmail.com. Kerro myös ruokavaliosi ja tuleeko mukanasi tulkki.

Helsinki

Helsingin kerho kokoontuu 14.3.2018 klo 16.30–20.30 Iiris-keskuksessa. Os. Marjaniementie 74, Helsinki.

Teemana aluepalvelut. Ajankohtaista tietoa esim. Kelan uudistuksista, aluetoimistosta ja oikeuksienvalvonnan asiantuntijan tehtävistä. Vieraana myös järjestöohjaaja Milla Lindh. Paikalla ei ole yleistulkkausta. Kahvi 2,50e tarjoiluineen. Pelkkä kahvi/tee 1e. Kahvit ilmaisia jäsenmaksun maksaneille, ellei toisin päätetä.

Ilmoittautumiset pe 9.3. mennessä: rantatalo.irja@gmail.com tai puh. 046 5468 298.

Lahti

Lahden kuurosokeiden kerho 28.3 klo 12–15 Puistokatu 9. Aihe/vierailija vielä avoin. Lisätiedot vetäjältä.

Ilmoittautuminen 23.3. mennessä: rantatalo.irja@gmail.com tai puh. 046 546 8298.

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerho järjestää 3.–6.4.2018 perinteisen keilaleirin Kuortaneen Urheiluopistolla.

Ohjelmassa on keilailun ohjattua harjoittelua, lajin teoriaa, ulkoilua, uintia ja mahdollisesti lajikokeiluakin. Kaiken kruunaa yhdessä tekeminen ja vertaistuki.

Leirillä järjestetään kerhon vuosikokous 3.4. klo 18 alkaen sekä kuurosokeiden mestaruuskilpailut. Leirin vetäjinä toimivat Esko Jäntti ja Piritta Maja.

Hinta on 201 euroa (sisältäen täysihoidon 67 euroa/vrk) + matkat. Maksut maksetaan Kuortaneen Urheiluopistolle saapumisen yhteydessä.

Halukkaat voivat osallistua myös hierontaan, jonka hinnat ovat puolihieronta 15 euroa ja kokohieronta 25 euroa.

Ilmoittautumiset (ja lisätiedot) pe 9.3. mennessä osoitteeseen: esko.jantti@pp2.inet.fi, 0400 646 436. Huom! Ohjelmaan voi tulla pieniä muutoksia torstain iltapäivälle.

◆ Koulutuksia

Windows 10 -koulutus 9.–13.4.2018 (viikko 15), Kuurosokeiden Toimintakeskus. Kohderyhmänä viittomakieliset henkilöt.

Tutustumme mm. uuden käyttöjärjestelmän resurssienhallintaan, Käynnistä-valikkoon, pilvipalveluihin, uusiin näppäinkomentoihin sekä vertailemme käytössä olevia selaimia ja sähköpostiohjelmia. Osallistujat voivat tuoda mukana oman kannettavan tietokoneensa.

Viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki.

Huom. Tietokoneen peruskäyttö -kurssi 9.–13.4.2018 on peruttu.

◆ Helsingin viriketoiminta

Kuntopiiri

Torstaisin 1.3, 8.3, 15.3. ja 22.3. kello 13–16 Iiris, 2. krs. Marjaniementie 74, Helsinki. Vetäjänä Jaana Marttila.

Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa (kello 14.30), uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan.

Huom! To 29.3. ei ole kuntopiiriä.

Kommunikaatiopiiri

Ti 7.3. klo 13–15.30 Iiris. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs.

Vierailijana aluepäällikkö Taru Kaaja Tampereelta. Aiheena tulkkauspalvelun tilanne ja toimivuus. Mukana myös kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1e).

Ilmoittaudu virikeohjaaja Anita Palolle viimeistään pe 2.3. mennessä. 040 837 7896 (vain tekstiviestit), anita.palo@kuurosokeat.fi

Pistekirjoituspiiri

Ti 13.3. klo 13–16 Iiris. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1 e).

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään pe 9.3. mennessä.

Helsingin kuurosokeiden kerho

Ke 14.3. kello 16.30–20.30 Iiris. Kts. kerhoilmoitukset.

Kauneuspäivä ja Oriflame-esittely

La 17.3. klo 10– noin 19 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs.

Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa, käsihoitoa, Oriflamen esittelyä ym. Hoidot ja hinnat sähköpostissa 26.1. Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät voi ottaa mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 1.3. mennessä.

Omenapiiri eli koulutus iPhonen käyttöön

Ti 20.3. klo 13.30–16 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Järjestäjinä Helsingin aluepalvelu ja viriketoiminta yhteistyössä Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:n (HUN) kanssa.

Toinen koulutuspäivä ke 4.4. klo 15.30–18. Vetäjinä HUN:sta Ritva Heinlampi, Kalle Haukka ja Ibrahim Milanovic. Mukana myös virikeohjaaja Anita Palo ja oikeuksienvalvonnan asiantuntija Heli Lappalainen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu. (1 e).

Ilmoittaudu Anitalle tai Helille viimeistään to 13.3. mennessä. Ryhmään otetaan korkeintaan kahdeksan osallistujaa. Ilmoittautuessa kerro, onko sinulla iPhone käytössäsi. Helin yhteystiedot: heli.lappalainen@kuurosokeat.fi tai puh. 040 553 9069.

Pannu kuumana

To 22.3. klo 10–12 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs.

Voit tulla tapaamaan kahvittelun merkeissä muita asiakkaita, viettämään aikaa yhdessä tai keskustelemaan Helin tai Anitan kanssa. Voimme myös antaa neuvoja erilaisissa asioissa. Kahvitarjoilu (1e). Paikalla ei ole yleistulkkia.

Tilaisuuden jälkeen voi omakustanteisesti ruokailla Iiriksen ravintolassa ja jatkaa kuntopiiriin.

Seuraavat tapaamiset to 12.4. ja 17.5. klo 10–12.

Ravintola Thai Orchid Itis

Ti 27.3. klo 15.45–20 Helsingin Itäkeskus. Itäkatu 4.

Kokoontuminen Itäkeskuksen Tallinnanaukion taksiaseman luona. Ruokailut ym. omankustanteisia. Paikalla ei ole yleistulkkia.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 15.3.

◆ Sekalaista

Keskustoimisto Tampereella

Suomen Kuurosokeat ry:n Toimintakeskuksella sijaitseva entinen C-talo on nimetty Keskustoimistoksi. Järjestöpalvelujen hallinto sijaitsee Keskustoimistolla.

Toimisto sijaitsee päärakennuksen ja VTS Ristontalon välissä. Nimivalinnasta päättivät toimiston työntekijät.

Toimittaja Evosen titteli vaihtunut

Suomen Kuurosokeat ry:n toimittaja Jaakko Evosen titteli on nyt sisällöntuottaja. Päätöksen teki hallitus tammikuun kokouksessaan.

Viestinnän sähköpostiosoite muuttunut

Suomen Kuurosokeat ry:n viestinnän uusi sähköpostiosoite on viestinta@kuurosokeat.fi.

◆ Seuraavien ilmoitusten jättö

Tuntosarven 3/2018 ilmoituksien jättöaika toimitukseen 1.3.2018 kello 12 mennessä. ◆

◆ Päivyri helmikuu 2018

Harvinaisten sairauksien päivä 28.2.